

گزارش صورتجلسه	
عنوان جلسه: ششمین نشست کمیسیون بازرگانی داخلی و واردات	
روز: یکشنبه	تاریخ: ۱۴۰۴/۶/۲۳
حاضرین در جلسه: جناب آقای شیشه بری، عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد جناب آقای فرشادپور، عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد جناب آقای صادقیان، مدیرکل محترم صمت استان یزد جناب آقای قاسم پور، مدیرکل محترم اداره گمرکات استان یزد جناب آقای نصیری، رئیس محترم اداره بازرگانی اداره صمت استان یزد جناب آقای طاقه باف، نماینده محترم نظام صنفی رایانه ای جناب آقای عشقان ملک، رئیس محترم اتحادیه صادرکنندگان استان یزد جناب آقای فلاح، مدیرعامل محترم شرکت طعام گستر جناب آقای نصیریانی، قائم مقام محترم مدیرعامل تعاونی سیرنگ سرکار خانم نیکتا، مدیرعامل محترم شرکت کرانه نقش رسام سرام سرکار خانم نصیریانی، رئیس محترم هیئت مدیره شرکت سیرنگ	
دستور جلسه: بررسی مشکلات و چالش‌های ارزی در حوزه تجارت	
خلاصه مذاکرات:	

مدیر اداره تخصیص ارز بانک مرکزی در نشست کمیسیون بازرگانی داخلی و واردات اتاق بازرگانی یزد از راه اندازی تالار دوم مرکز مبادلات ارزی خبر داد و گفت: این تالار حدود دو هفته است آغاز به کار کرده و ویژگی اصلی آن این است که نرخ گذاری دستوری در آن وجود ندارد و مبادله به صورت توافق واقعی میان صادرکننده و واردکننده انجام می شود.

حسین تاجیک با اشاره به دو روش پیش بینی شده در تالار دوم افزود: روش غیرمستقیم مشابه تالار اول است که صادرکننده ارز خود را به بانک ارائه می دهد و پس از عرضه و تطبیق (مچینگ) با تقاضای واردکننده، ریال بلافاصله به حساب صادرکننده واریز می شود، روش مستقیم به گونه ای است که صادرکننده و واردکننده از قبل توافق می کنند و صرفاً از طریق مرکز مبادله، جابه جایی ریال انجام می شود.

تاجیک تأکید کرد: بانک مرکزی در این فرآیند نقش اجرایی ندارد و صرفاً به عنوان رگولاتور عمل می کند، وی با بیان اینکه اطلاع رسانی درباره این سازوکار هنوز به طور کامل انجام نشده، خواستار همکاری شبکه بانکی و اتاق بازرگانی یزد شد و پیشنهاد داد دبیرخانه ای برای هماهنگی در ابتدای کار تشکیل شود.

مدیر اداره تخصیص ارز بانک مرکزی خاطرنشان کرد: تا کنون حدود ۲۵۰ میلیون دلار در تالار دوم تخصیص یافته است. هدف ما این است که تخصیص ها به تدریج افزایش یابد و زمان فرآیندها کاهش پیدا کند، به شرط آنکه عرضه ارز مناسب باشد.

وی در خصوص سقف و کف نرخ ها نیز توضیح داد: در این سامانه سقف و کف منطقی تعریف می شود اما مداخله ای در نرخ صورت نخواهد گرفت.

تاجیک همچنین اعلام کرد: برای صادرکنندگان و واردکنندگان یزدی، در صورتی که توافق میان طرفین انجام شود و از طریق اتاق بازرگانی معرفی شوند، تخصیص ارز آن ها به صورت سریع تر صادر خواهد شد تا چرخه تجاری استان روان تر شود، در روش مستقیم کارمزد ارزی وجود ندارد و تنها یک کارمزد جزئی برای خدمات سامانه دریافت می شود.

حسین تاجیک با تشریح جزئیات فعالیت تالار دوم مبادلات ارزی گفت: در روش مستقیم، مسئولیت انتقال ارز برعهده صادرکننده و واردکننده است و بانک در این فرآیند صرفاً نقش ناظر دارد. وی افزود: در این روش، چون طرفین یکدیگر را می شناسند و بر پایه اعتماد معامله می کنند، بانک مسئولیتی در قبال انتقال ارز ندارد؛ هرچند ریال در حساب امانی نگهداری می شود تا اختلافات به حداقل برسد.

تاجیک در ادامه به روش غیرمستقیم اشاره کرد و گفت: در این حالت، واردکننده می تواند با ثبت درخواست در سامانه اطمینان یابد که ارز به طور کامل منتقل می شود، چرا که بانک نقش واسطه را ایفا می کند.

مدیر اداره تخصیص ارز بانک مرکزی همچنین به چالش هایی همچون تأخیر در تخصیص ارز، ابطال سهمیه واردکنندگان در صورت آماده نبودن منابع ریالی، و طولانی شدن روند دریافت ارز اشاره کرد و افزود: لازم است برای جلوگیری از زیان واردکنندگان، مهلت ها و فرجه های بیشتری در نظر گرفته شود تا در صورت نبود ارز در بازار، تخصیص آن ها باطل نشود.

وی درباره اضافه ارزش (پریمیوم) نیز توضیح داد: در روش غیرمستقیم واردکنندگان باید کل مبلغ به همراه اضافه ارزش را در حساب خود داشته باشند تا فرآیند مچینگ خودکار انجام شود، اما پیشنهاد می‌شود تنها بخشی از این مبلغ مسدود شود تا انعطاف بیشتری برای فعالان اقتصادی ایجاد گردد.

تاجیک با بیان اینکه برخی مشکلات مربوط به زمان بر بودن ثبت سفارش‌ها و رد شدن پرونده‌ها ناشی از طولانی بودن فرآیند تخصیص است، تأکید کرد: بازنگری در دستورالعمل‌ها و ایجاد امکان اصلاح پرونده‌ها بدون بازگشت به ابتدای صف، می‌تواند از فشار مضاعف بر واردکنندگان جلوگیری کند.

تاجیک با تأکید بر اینکه مسائل ارزی کشور پیچیده‌تر از آن است که با تغییر نرخ ارز حل شود، گفت: گاهی تصور می‌شود اگر نرخ ارز مثلاً از ۶۵ هزار تومان به ۸۵ یا ۹۰ هزار تومان برسد، مشکلات اقتصادی برطرف خواهد شد؛ اما واقعیت این است که موضوع بسیار عمیق‌تر و چندبعدی است و با جابجایی ساده نرخ، مسائل کشور حل نمی‌شود.

وی با اشاره به تجربه سال‌های گذشته اظهار داشت: در سال ۱۳۹۸ حجم کل تأمین ارز کشور حدود ۲۲ میلیارد دلار بود، اما سال گذشته این عدد به بیش از ۴۲ میلیارد دلار رسید و با وجود آن همچنان نارضایتی‌ها ادامه داشت. این نشان می‌دهد که صرف افزایش تأمین ارز و یا تغییر نرخ، منجر به رشد واقعی بخش صنعت و اقتصاد نشده است.

تاجیک با بیان اینکه بخش زیادی از صنایع کشور به سمت فعالیت‌های مونتاژی حرکت کرده و ارزآوری واقعی ندارند، افزود: یکی از مشکلات اساسی، نبود برنامه‌ریزی و استراتژی صنعتی پایدار در کشور است. تغییر مکرر وزرا و مدیران طی سال‌های اخیر مانع تدوین یک سیاست صنعتی بلندمدت شده است.

وی همچنین با اشاره به تجربه گذشته تک‌نرخ شدن ارز، تصریح کرد: در یک دوره، برای حفظ نرخ ارز ثابت، بیش از ۲۵۰ میلیارد دلار به بازار تزریق شد تا ثبات ایجاد شود. اما امروز می‌دانیم چنین روش‌هایی پایدار نیست و دوباره منجر به افزایش نرخ و فشار بر اقتصاد خواهد شد.

مدیر اداره تخصیص ارز بانک مرکزی تأکید کرد: بانک مرکزی صرفاً وظیفه ایجاد بستر برای مبادله واقعی میان صادرکننده و واردکننده را دارد. ما نقش مداخله‌گر در قیمت‌گذاری را نمی‌پذیریم، بلکه تلاش می‌کنیم با تنظیم عرضه و تقاضا از بروز نوسانات شدید جلوگیری کنیم.

تاجیک از فعالان اقتصادی خواست به جای ارائه راهکارهای ساده‌انگارانه، نگاه دقیق‌تر و کارشناسی‌تری به مسائل ارزی و صنعتی داشته باشند و افزود: بانک مرکزی با محاسبات مشخص، جایگاه خود را برای مدیریت بازار تعیین کرده و اجازه نخواهد داد که نرخ‌گذاری دستوری یا مداخلات ناپایدار، بازار ارز کشور را دچار آسیب کند.

علی فرشادپور، رئیس کمیسیون بازرگانی داخلی و واردات اتاق بازرگانی یزد در نشست این کمیسیون با حضور مسئولان بانک مرکزی با اشاره به مشکلات فعالان اقتصادی در حوزه ارز گفت: هیچ‌یک از فعالان بخش خصوصی یا تشکلهای اقتصادی مسئله‌ای با نرخ واقعی ارز ندارند؛ ما خواستار آن هستیم که بتوانیم مواد اولیه را با نرخ واقعی بخریم و محصول را نیز با نرخ واقعی بفروشیم.

وی با بیان اینکه شکل‌گیری «تالار دوم» ارز گامی مثبت در جهت ساماندهی بازار بوده است، افزود: نباید با اعمال محدودیت‌های جدید یا سقف‌گذاری‌های دستوری، این روند را عقیم کنیم، لازم است اجازه دهیم مکانیزم عرضه و تقاضا نرخ را تعیین کند و بانک مرکزی در نقش ناظر و تنظیم‌کننده، تنها در مواقع لزوم با تزریق یا خرید ارز از نوسانات شدید جلوگیری کند.

فرشادپور با اشاره به سهم بالای دولت و شرکت‌های بزرگ در بازار ارز تصریح کرد: بازار ارز ما یک بازار کامل نیست و حدود ۸۰ درصد آن در اختیار دولت، بانک مرکزی و پتروشیمی‌هاست، باید اجازه دهیم بخش خصوصی در همان سهم محدود خود، ارز مورد نیاز واردات را به‌صورت شفاف و از مسیر بازار دوم تأمین کند.

رئیس کمیسیون بازرگانی داخلی و واردات اتاق بازرگانی یزد تأکید کرد: ضروری است تا پایان شهریور تکلیف کالاهای باقی‌مانده مشخص شود و عمق بازار دوم افزایش یابد. اگر بانک مرکزی در این بازار دخالت نکند و اجازه دهد صادرکنندگان و واردکنندگان به‌صورت توافقی نرخ را تعیین کنند، این بازار صددرصد موفق خواهد بود.

وی در پایان گفت: فعالان اقتصادی خواستار اجرای کامل مکانیزم بازار دوم، تسهیل معاملات بدون واسطه‌های بانکی و کاهش محدودیت‌های غیرضرور هستند تا امکان تأمین ارز برای تولید و واردات به شکلی پایدار و قابل پیش‌بینی فراهم شود.

کاظم صادقیان، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد در نشست کمیسیون بازرگانی داخلی و واردات اتاق بازرگانی یزد با اشاره به برخی چالش‌های فعالان اقتصادی در حوزه واردات گفت: نظام دسته‌بندی و پالایش مشکلات موجود در بخش مالیاتی و ارزی ضروری است و باید این مسائل به‌صورت منسجم جمع‌بندی شود.

وی با بیان اینکه تعداد و تنوع مشکلات فعالان اقتصادی در زمینه‌های مالیاتی، تخصیص ارز و مهلت‌های بانکی محدود اما اثرگذار است، افزود: گاهی تخصیص ارز با تأخیر صورت می‌گیرد یا در ارتباط با بانک مرکزی و وزارتخانه، مهلت‌های تعیین‌شده موجب بروز مشکل برای واردکنندگان می‌شود که لازم است این موارد در سطح ملی پیگیری و اصلاح شود.

صادقیان با اشاره به شرایط خاص کشور در روزهای اخیر اظهار داشت: با توجه به اینکه در این ایام تعطیلی رسمی وجود ندارد، فرصت مناسبی فراهم است تا با همکاری دستگاه‌ها بخشی از عقب‌ماندگی‌ها و مشکلات ناشی از شرایط اخیر جبران شود.

رئیس سازمان صمت یزد نقش بانک مرکزی در مدیریت ارزی کشور را بسیار کلیدی دانست و تأکید کرد: ارز یکی از مهم‌ترین ابزارهای تولید است و تسهیل‌گری در این حوزه می‌تواند اثر بسزایی در پشتیبانی از تولید و واردات ایفا کند. امیدواریم با همفکری و پیگیری مشترک بتوانیم بخشی از مشکلات فعالان اقتصادی را دسته‌بندی و برای رفع آن‌ها اقدام کنیم.

پیشنهادهای / مصوبات جلسه

پیشنهاد / مصوبه	مجری
	اتاق بازرگانی یزد

صنعت، معدن و تجارت یزد	مصوب گردید تخصیص‌هایی که هم صادرکننده و هم وارد کننده در یزد حضور دارند با نامه‌نگاری از سوی اتاق بازرگانی و اداره کل صمت استان در کمترین زمان ممکن در تالار دوم صورت پذیرد.
------------------------	--